

REVIDERING SKOLEBRUKSPLAN 2021-2030

- Vurdering omkring endring av skolestrukturen for de tre barneskolene i sentrum (Berge, Å, Årnes,)
- Mulighet for én samlet lokasjon av tilbud om voksenopplæring

INNHold

7 Innledning	4
Bakgrunn og politiske føringer	4
Avgrensinger og fremdrift.....	5
Fremdrift	6
Sammendrag	7
8 Skolestruktur: Berge, Å og Årnes.....	8
Om grunnskolene i Lyngdal	8
Utvikling i antallet elever.....	8
Skolekretsgrenser og boligområder.....	10
Framskrivinger barn i hele kommunen for perioden 2021-2030	15
Kapasitet ved skolene.....	15
Investeringskostnader eksisterende skolebygg og nybygg.....	16
Konklusjon - Investeringskostnader eksisterende skolebygg og nybygg.....	20
Aktuelle alternativer sammenlignet med dagens situasjon	21
Vurderinger økonomisk drift.....	21
Vurdering - teknisk tilstand skolelokaler og renoveringsbehov.....	23
Vurdering – elever, ansatte og nærmiljø	24
Vurdering – Intensjonsavtalen for nye Lyngdal kommune	25
Oppsummering og konklusjon ny skolestruktur barneskolene	26
9 Voksenopplæringen	28
Om voksenopplæringen i Lyngdal	28
Forventet utvikling i antallet elever.....	29
Aktuelle alternativer sammenlignet med dagens situasjon	30
Vurderinger - økonomisk drift	30
Vurderinger - kapasitet og teknisk tilstand lokaler	33
Vurderinger - elever, ansatte, nærmiljø.....	34
Vurdering – Intensjonsavtalen for nye Lyngdal kommune	36
Oppsummering og konklusjon for voksenopplæringen	37

INNLEDNING

Bakgrunn og politiske føringer

De folkevalgte i Lyngdal ønsker å vurdere endringer i kommunens skolestruktur. Dette gjelder både for Lyngdals tre sentrumsskoler; Berge barneskole, Å barneskole og Årnes skole, samt vurdere muligheten for én lokasjon av voksenopplæringen. I dag gis det tilbud om voksenopplæring både på Byremo læringscenter og på Rom.

Lyngdal kommune har tidligere vedtatt en skolebruksplan for perioden 2018-2030. Planen inneholdt utredninger knyttet til

- Skolen som faglig og pedagogisk arena
- Elevtallsutvikling, kapasitet og skolen i et samfunnsperspektiv
- Skolestruktur i et økonomisk perspektiv

Vedtaket i forbindelse med forrige plan konkluderte med at Årnes skole og Berge barneskole skulle slås sammen til ny skole på egnet sentrumsnær tomt. Å barneskole og Kvås skole skulle bestå. I tillegg skulle det avsettes midler til utbygging/ombygging av Å barneskole. I planleggingen skulle det også vurderes å utvide skolens areal med en spesialavdeling for elever med omfattende hjelpebehov.

Utvalg for barn og oppvekst vedtok i møte 6.mai 2020 følgende omkring en revidering av skolebruksplanen:

Skolebruksplan 2020-2030 skal realisere målsettingene som det er lagt opp til i intensjonsavtalen for kommunesammenslåingen, men vurdere endring i skolestruktur for følgende:

- *Skolestruktur i Lyngdalsentrum (3 barneskoler)*
- *Mulighet for én lokasjon for voksenopplæringa*

Eventuelle ny struktur skal ivareta effektiv drift og kvalitet. Kommunedirektøren får fullmakt til å etablere en administrativ prosjektgruppe som leder arbeidet med å utarbeide planen. Det skal være representanter for de tillitsvalgte i gruppa. Utvalg for barn og oppvekst orienteres fortløpende og kan komme med innspill til planen. Utvalget får høringsutkast til planen til behandling i september, som så sendes ut til høring til de ulike skoleorganene og organisasjonene. Målsetting er å behandle endelig plan i kommunestyret i løpet av 2020. Utvalg for barn og oppvekst får orientering om status med planen i hvert utvalgsmøte.

Avgrensinger og fremdrift

Dette dokumentet tar utgangspunkt i gjeldende skolebruksplan og tilhørende vedtak. Flere forutsetninger er vesentlig endret siden vedtaket i juni 2017.

De viktigste endrede forutsetningene er:

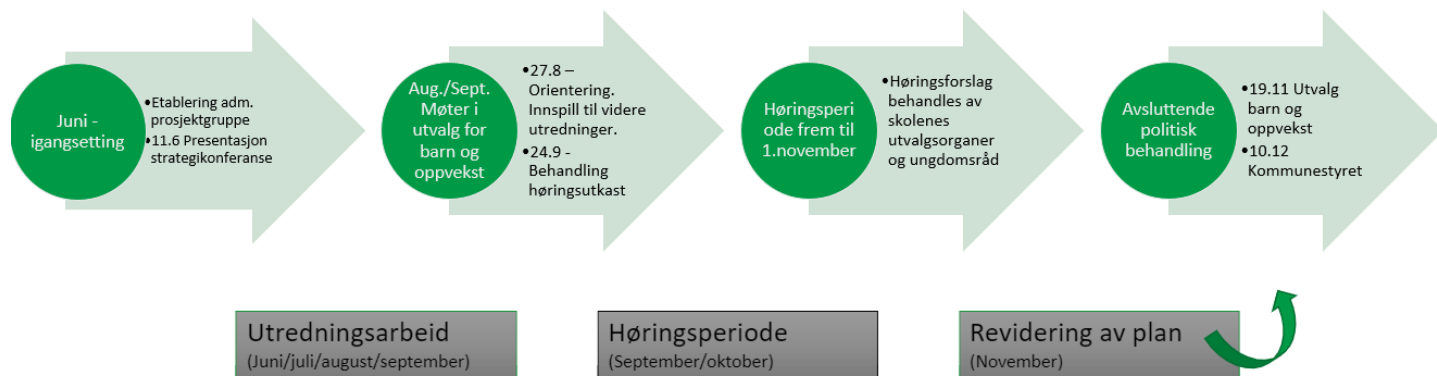
<ul style="list-style-type: none">○ Kommunens økonomi
Gjeldsbyrden for kommunen svært høy og driftsbudsjettet for 2021 og fremover i økonomiplan for 2022-2024 må være svært nøysom. Kan en annen skolestruktur bidra til effektivisering og økonomiske innsparinger? Er det økonomisk handlingsrom til å bygge ny skole?
<ul style="list-style-type: none">○ Demografiske forutsetninger
Da forrige skolebruksplan ble utarbeidet hadde kommunen hatt en årlig gjennomsnittlig befolkningsvekst de siste årene på nærmere 1,5%. Elevframskrivningen som da ble utarbeidet la en slik vekst til grunn. Fra 2018 har imidlertid denne veksten stoppet opp og trenden er at elevtallet er synkende. Det er ingen signaler på at veksten igjen vil tilta.
<ul style="list-style-type: none">○ Skolelokalenes behov for investeringer/renovering
Det er utført en god del oppgradering og vedlikehold på alle skolene siden forrige plan ble utarbeidet. Ved Berge barneskole har det også kommet et helt nytt tilbygg og ved Å barneskole har det blitt utført en tilstandsrapport i 2019.
<ul style="list-style-type: none">○ Behovet for spesialpedagogisk avdeling
Uten at det er gjort grundige kartlegginger på dette, så vurderes behovet for en egen spesialpedagogisk som endret. Enkelte foresatte har ytret ønske om at dette tilbys på nærskolen og behovet anses som noe mindre enn da forrige plan ble utarbeidet. Denne planen utreder ikke dette ytterligere.
<ul style="list-style-type: none">○ Voksenopplæringen ble ikke omtalt i forrige plan
I skolebruksplanen for 2018-2030 var ikke voksenopplæringen inkludert. Det politiske vedtaket av 6.5.2020 knytter lokalisering av voksenopplæringen som et av to hovedpunkter det skal ses på.

Oppsummert kan vi si at det er struktur, behov og økonomiske gevinster som er primærfokus. Utredningen fra forrige gang konkluderte med at det ikke er skolens størrelse som er den viktigste forutsetningen for kvalitet. Det er viktigere at elevtallet ved barneskolene blir holdt innenfor lærernormen og at skolen og dens ansatte har egnet kompetanse og ledelse. Dette legges således til grunn i denne fremstillingen.

Det legges også til grunn at tiltak som innebærer endringer i lokalisering av tilbudet tidligst kan tre i kraft fra skoleårets start høsten 2021.

Fremdrift

Vedtaket fra 6. mai 2020 legger opp til en politisk prosess som avsluttes i 2020. Prosjektgruppa arbeider etter følgende milepæler og fremdriftsplan for å få dette til:

Både det politiske utvalget for barn og oppvekst skal behandle saken i september og november, men endelig plan settes på sakskartet i kommunestyret i desember 2020.

Det er svært viktig å få innspill fra skolens organer slik at viktige momenter ikke blir oversett. Høringsperioden er planlagt fra slutten av september og frem til 1.11.2020.

Sammendrag

Skolebruksplan 2021-2030 utreder mulige endringer for skolestruktur i Lyngdal sør knyttet til Berge barneskole, Å barneskole og Årnes skole og mulighetene for én lokasjon av voksenopplæringens tilbud innenfor kommunens grenser. Ulike alternativer vurderes opp i mot 0-alternativet som er dagens situasjon.

De ulike alternativene som vurderes i forhold til barneskolene er:

- 1. Årnes skole nedlegges og elevene fordeles på Å og Berge.**
- 2. Berge barneskole og Årnes skole nedlegges og ny skole bygges**

Prosjektgruppens anbefaling til høring:

Årnes skole anbefales nedlagt fra høsten 2021 og elevene fordeles mellom Å barneskole og Berge barneskole. Anbefalingen forutsetter at lokalene til voksenopplæringen på Rom innlemmes i Å barneskole og at gjeldende skolekretsgrenser justeres slik at minst 75 % av elevene i Årnes skolekrets vil sokne til Å skolekrets. Konklusjonen begrunnes ut i fra et økonomisk perspektiv. Prosjektgruppen mener den økonomiske gevinsten er relativt liten og ønsker at høringsprosessen klarlegger hvilke konsekvenser en slik strukturendring antas å få for elever, ansatte og nærmiljø. Det er viktig at alle skolens organer (som elevråd, FAU og SU) uttaler seg om den foreslåtte endringens fordeler/ulempes samt hvor de nye skolekretsgrensene eventuelt bør være.

Det anbefales ikke å bygge ny skole i planperioden. Dette begrunnes hovedsakelig med at dette vil gi kommunen store driftskostnader på et tidspunkt der den økonomiske situasjonen er svært vanskelig. I tillegg tyder befolkningsutviklingen på at dagens skoler har kapasitet til å håndtere elevtallsutviklingen.

De ulike alternativene som vurderes i forhold til én lokalisering av voksenopplæringen er:

- 1. Samlokalisering Byremo læringscenter**
- 2. Samlokalisering Rom**
- 3. Samlokalisering Amento**
- 4. Samlokalisering Årnes skole**

Prosjektgruppens anbefaling til høring:

Voksenopplæringens tilbud samlokaliseres fra høsten 2021. Dersom alternativet med å legge ned Årnes barneskole og fordele elevene på Berge barneskole og Å barneskole gjennomføres, bør voksenopplæringens tilbud samlokaliseres på Amento. Dersom nåværende skolestruktur for barneskolene opprettholdes, så samlokaliseres tilbudet på Rom.

[Prosjektgruppens anbefaling og endelig plandokument vil kunne endres etter høringsperioden](#)

SKOLESTRUKTUR: BERGE, Å OG ÅRNES

Om grunnskolene i Lyngdal

I Lyngdal er det seks kommunale barneskoler for klassetrinnene 1.-7:

- Berge barneskole
- Byremo barneskule
- Konsmo skole
- Kvås skole
- Å barneskole
- Årnes skole

Det er to ungdomsskoler;

- Byremo ungdomsskole¹
- Lyngdal ungdomsskole

I tillegg finnes Lyngdal kristne grunnskole som er en privat skole med elever fra 1.-10.trinn.

Med unntak av sammenslåing av de Å ungdomsskole og Berge ungdomsskole til Lyngdal ungdomsskole i 2013 har skolestrukturen vært lik i en lang periode. Lokalene som ble benyttet ved Å ungdomsskole blir i dag benyttet til voksenopplæringen og skolefritidsordningen (SFO) for Å barneskole.

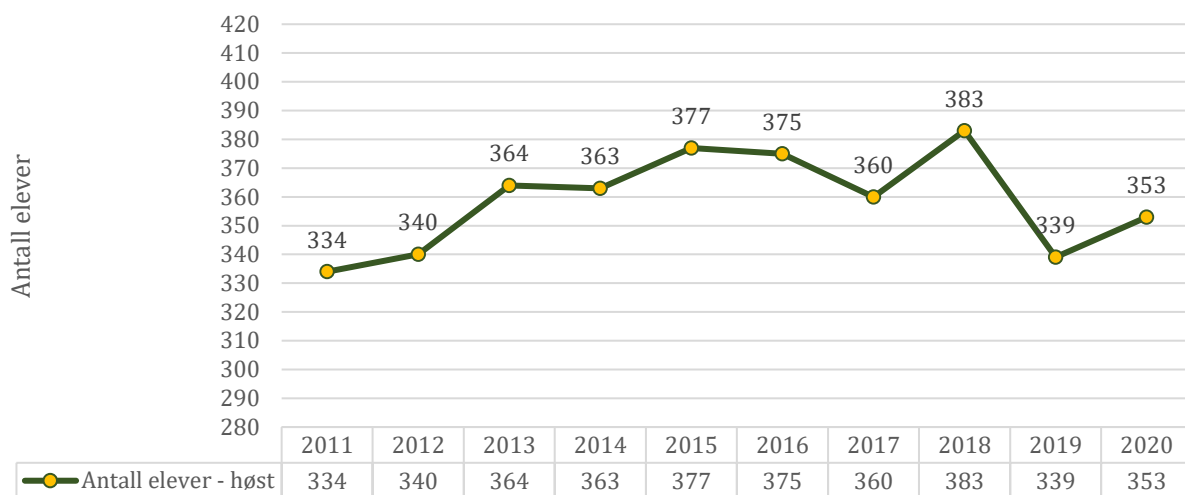
Utvikling i antallet elever

I tidsperioden 2000-2020 har elevmassen kun økt totalt med 30 elever for de tre barneskolene som berøres i denne utredningen Berge barneskole, Å barneskole og Årnes skole. Man må derfor kunne si at elevgrunnet er relativt stabilt. Samtidig har det vært noen svingninger fra år til år og nedgangen de seneste årene skyldes redusert antall flyktninger som bosettes i kommunen.

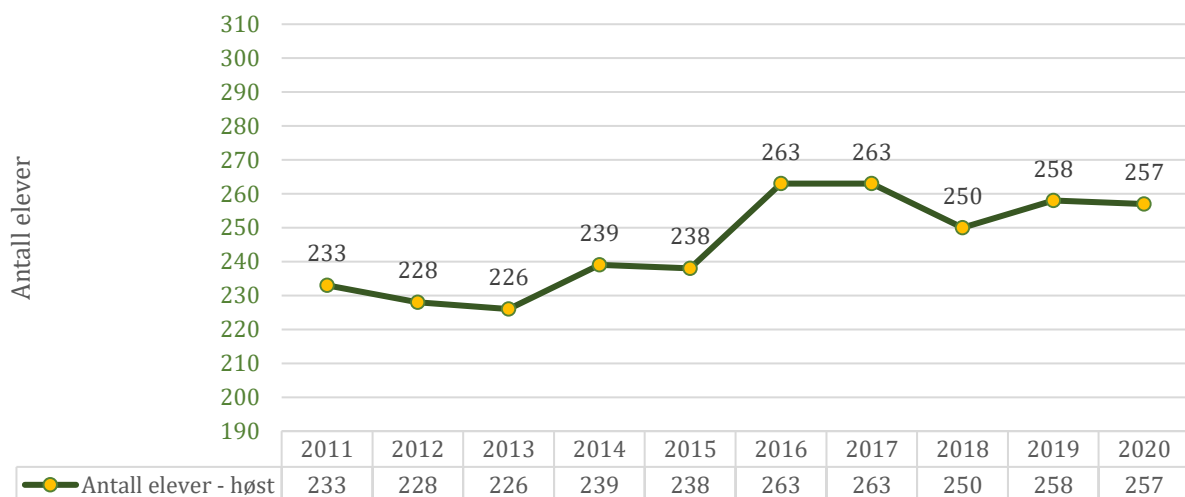
Elevtallet ved de tre skolene har utviklet seg slik de siste 10 årene:

¹ Byremo ungdomsskole er interkommunal skole. Samarbeid mellom Lyngdal og Hægebostad kommune.

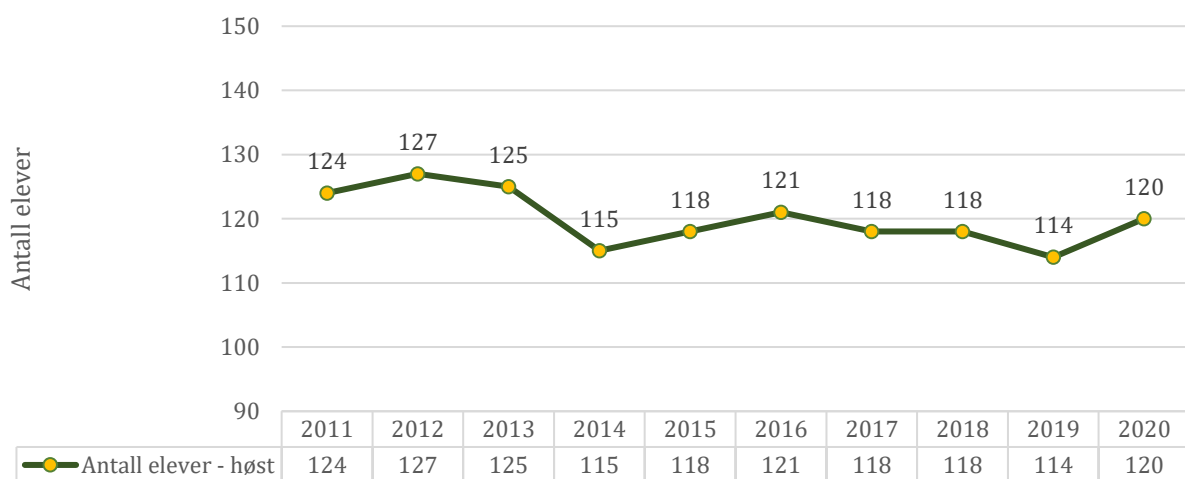
Berge barneskole

Å barneskole

Årnes skole

Skolekretsgrenser og boligområder

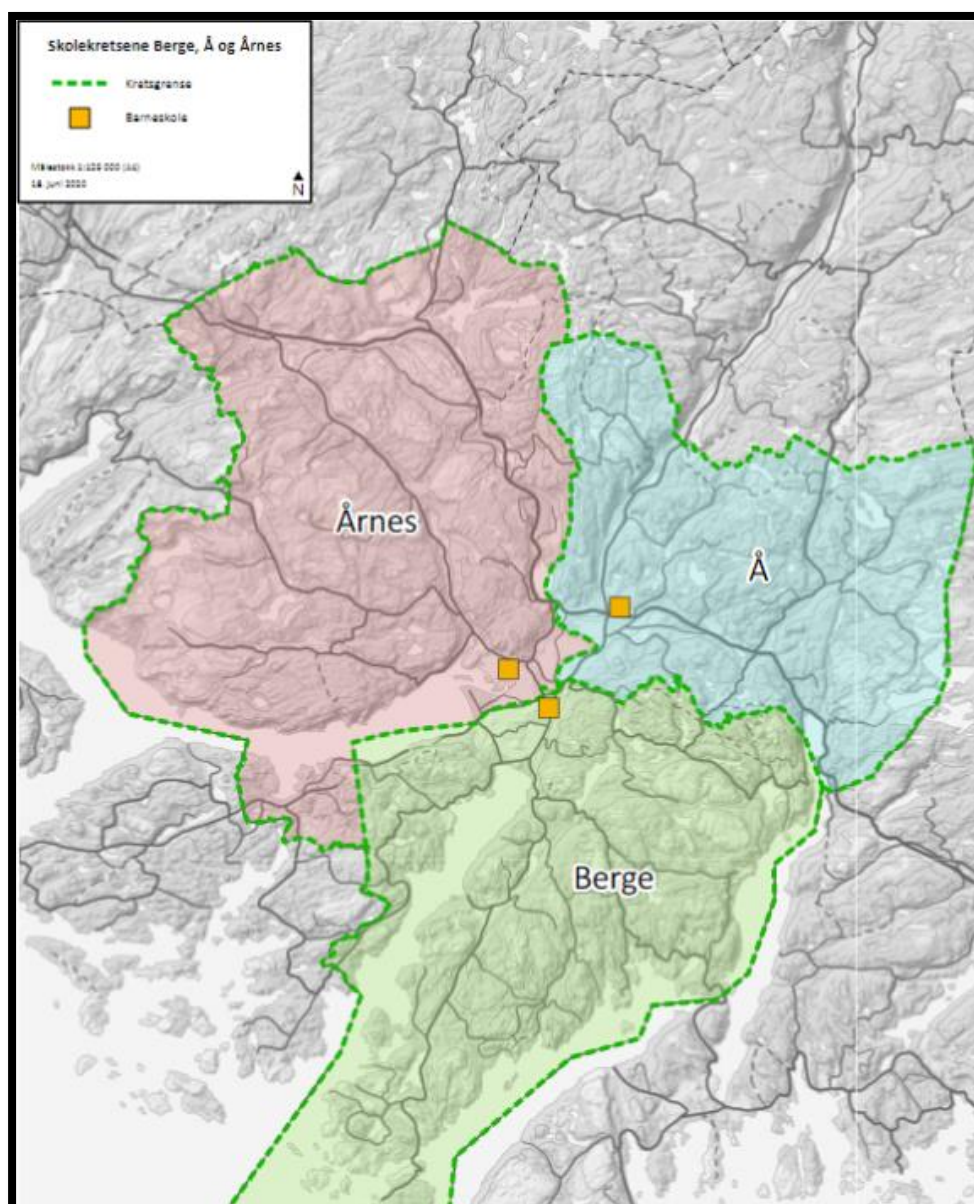
Opplæringslovens 8.1 sier følgende om hvilken skole elevene skal tilhøre i kommunen:

Grunnskoleelevane har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva skole dei ulike områda i kommunen soknar til.

Første punktum fastslår det såkalte nærskoleprinsippet. Det betyr at grunnskoleelever skal ha rett til å gå på den skolen som ligger nærmest eller den skolen i nærmiljøet som de sogner til. Annet punktum gjelder for saksbehandlingen, og åpner for at den enkelte kommunen kan gi kommunale forskrifter om hvilke skoler de ulike områdene i en kommune skal sogne til. Slike forskrifter angir såkalte kommunale skolekretsgrenser. Også disse må ivareta nærskoleprinsippet.

Skolekretsgrenser gir oversikt over hvilke områder i kommunen som sogner til hvilke skoler. Dette gir forutberegnelighet for kommunens innbyggere. For foreldre og elever anses dette å være særlig viktig. Loven gir altså kommunen rett til å velge om den vil benytte sin lovbestemte adgang til å utarbeide forskrifter om skolekretsgrenser. Dette er gjort i Lyngdal kommune.

Under vises et oversiktskart med de ulike skolekretsgrensene og lokalisering av tilhørende skole:

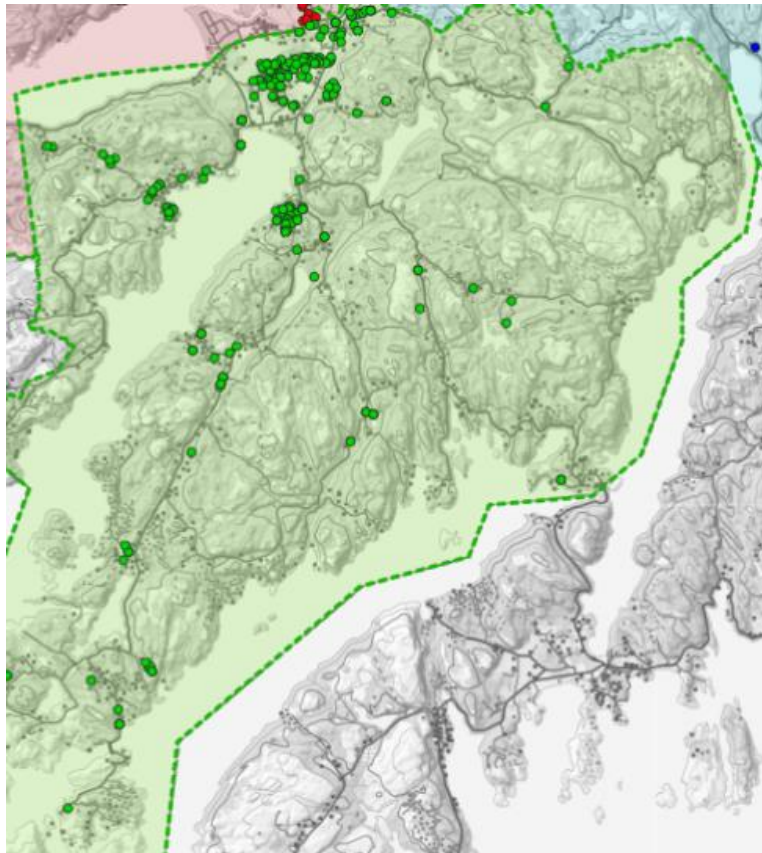
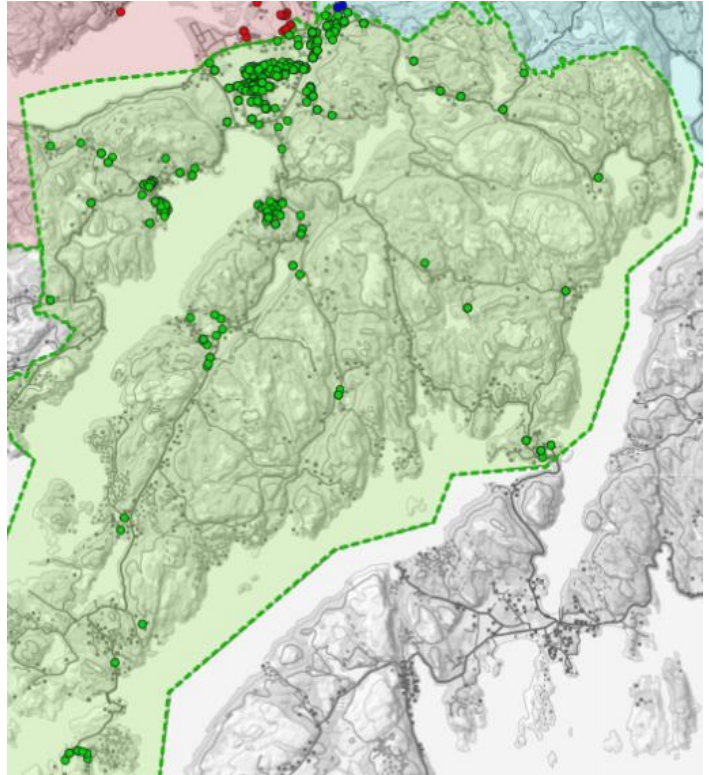
Berge barneskole - skolekrets

Elever som tilhører Berge barneskoles skolekrets kommer i all hovedsak fra boligfeltområdene Hamran, Alléen, Svenevik, Skomrak, , Austad, og Korshavn.

Hamran er det største, men det er ikke planlagt utvidelse av dette boligområdet. På Svenevik og i Skomrak er det i gjeldende kommuneplan lagt til rette for utvidelser/nye områder.

Mange av elevene ved Berge barneskole mottar skystilbud.

Kartet viser hvor barn i grunnskolealder 1.-7. trinn er bosatt innenfor Berge skolekrets.

Det er bosatt 242 barn innenfor Berge skolekrets med fødselsår mellom 2015 og 2020.

Bosettingsmønsteret er konsentrert i de samme boligområdene som barn i grunnskolealder.

Kartet viser hvor barn i førskolealder er bosatt innenfor Berge barneskoles skolekrets.

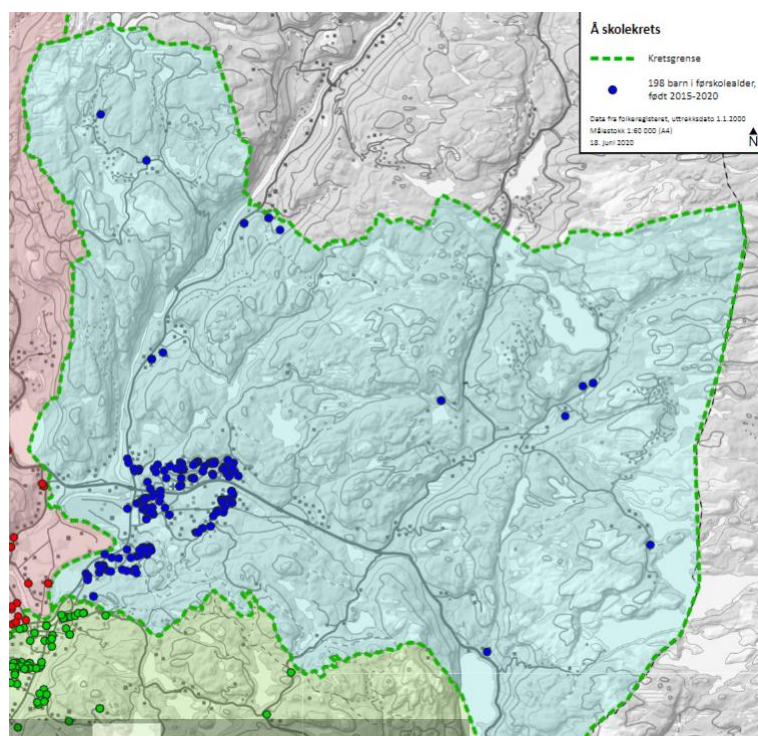
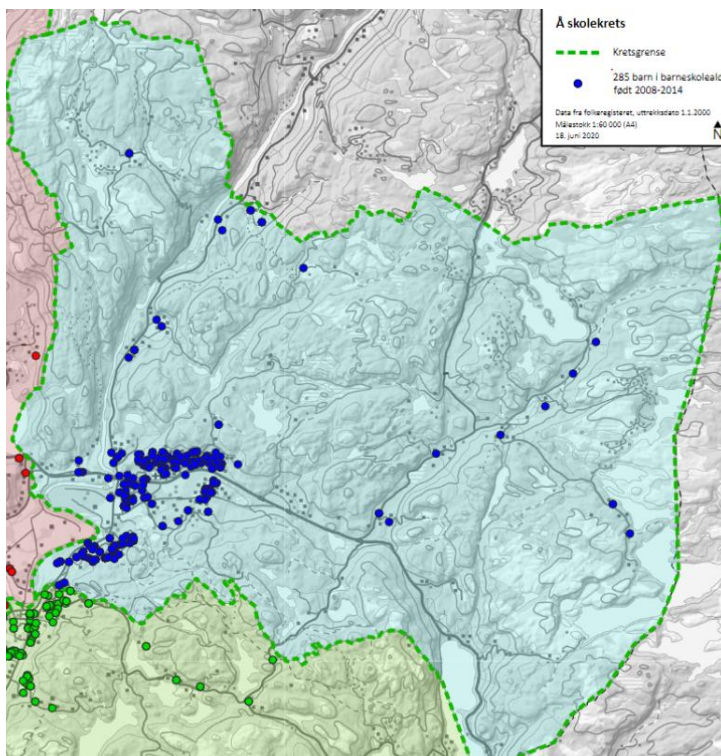
Å barneskole - skolekrets

Kartet viser hvor konsentrert elevene som tilhører Å skolekrets er bosatt. Det er et fåtall elever som har behov for skyss.

Å skolekrets dekker boligområdene Rom, Romskogen, Hagekleiva, Gauksås, Bergsaker og Oftebro.

Mange av de fremtidige planlagte boligområdene i Lyngdal sentrum er innenfor Å skolekrets. Den største er Bergsakerheia.

Kartet viser hvor barn i grunnskolealder 1.-7. trinn er bosatt innenfor Å skolekrets.

Antallet barn i førskolealder som nå er bosatt innenfor Å skolekrets er 198 barn. Bosettingsmønsteret er veldig sammenfallende med barn i grunnskolealder – men om mulig enda mer konsentrert i nærheten av skolen.

Kartet viser hvor barn i førskolealder er bosatt innenfor Å skolekrets.

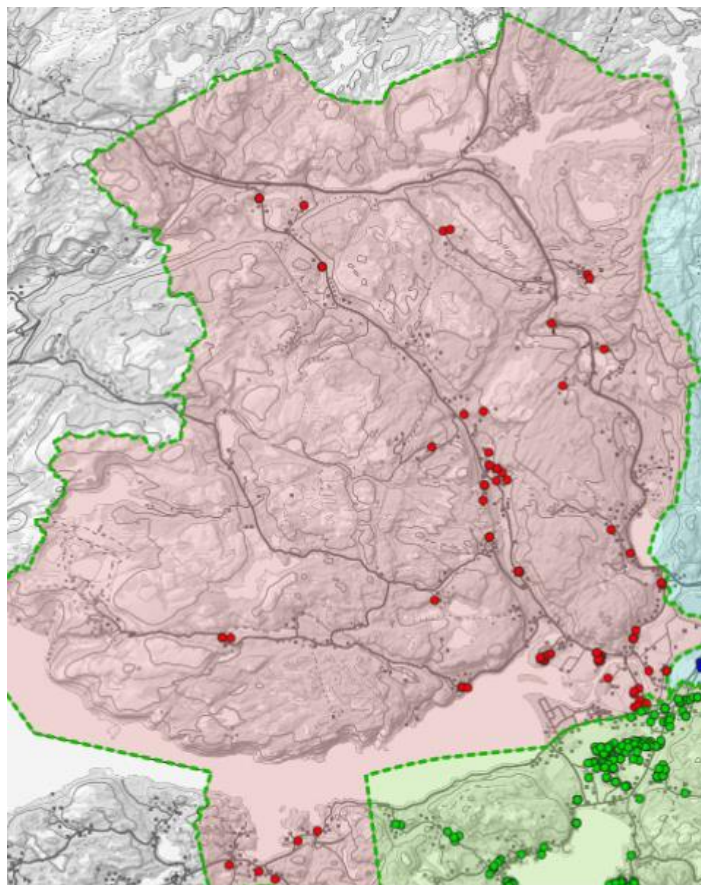
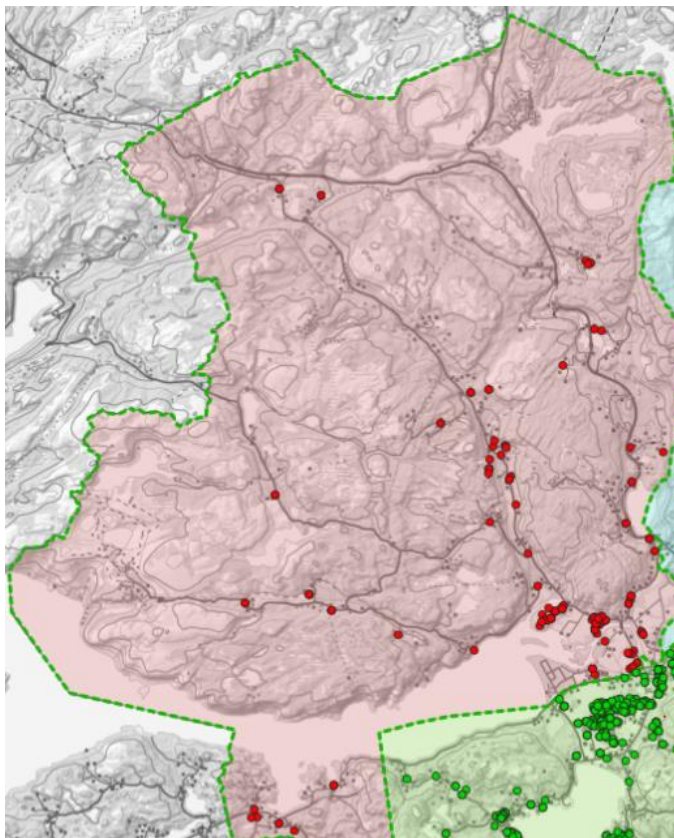
Årnes skole – skolekrets

Årnes skolekrets er det største i areal, men med færrest barn i grunnskolealder bosatt – til sammen 127 barn.

Kartet viser hvordan barn i grunnskolealder innenfor Årnes skolekrets fordeler seg. Til forskjell fra de andre skolekretsene er bosettingen spredt, men med noen mindre boligområder som Hobden, Litlandsfeltet Aunevik, Kollevoll og på grunn av at mange elever bor relativt langt fra skolen så mottar en stor andel av elevene skoleskyss.

For flere av elevene ved Årnes skole er Berge barneskole nærmere i avstand.

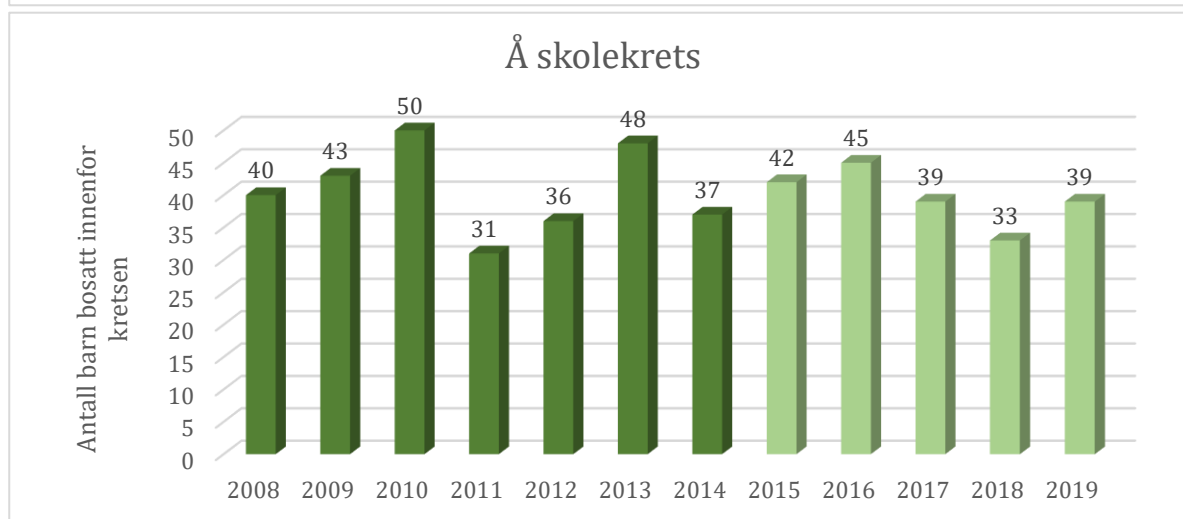
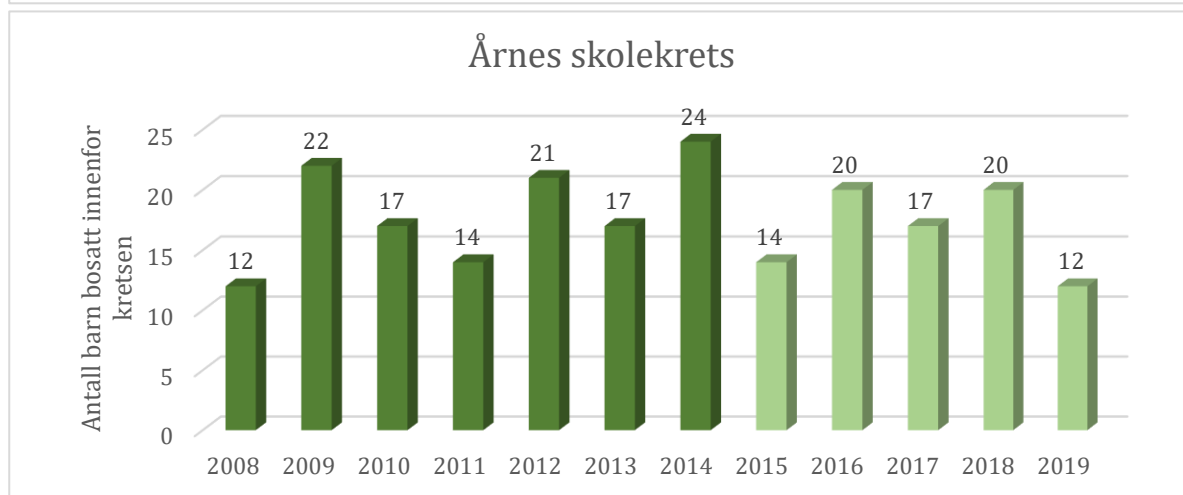
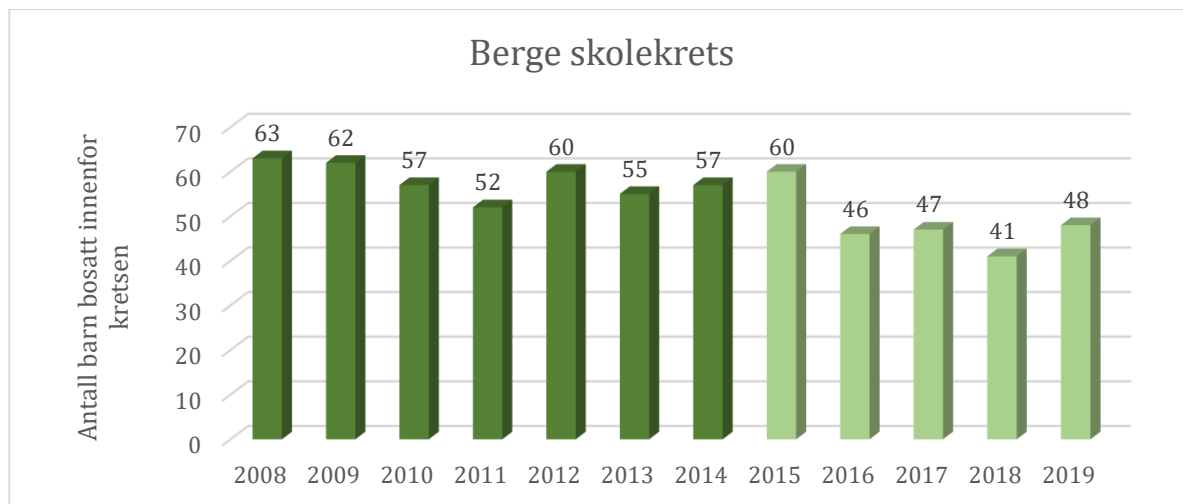
Kartet viser hvor barn i grunnskolealder 1.-7. trinn er bosatt innenfor Årnes skolekrets.

Det er bosatt 83 barn innenfor Årnes skolekrets med fødselsår mellom 2015 og 2020. Bosettingsmønsteret følger den samme tendensen med stor spredning.

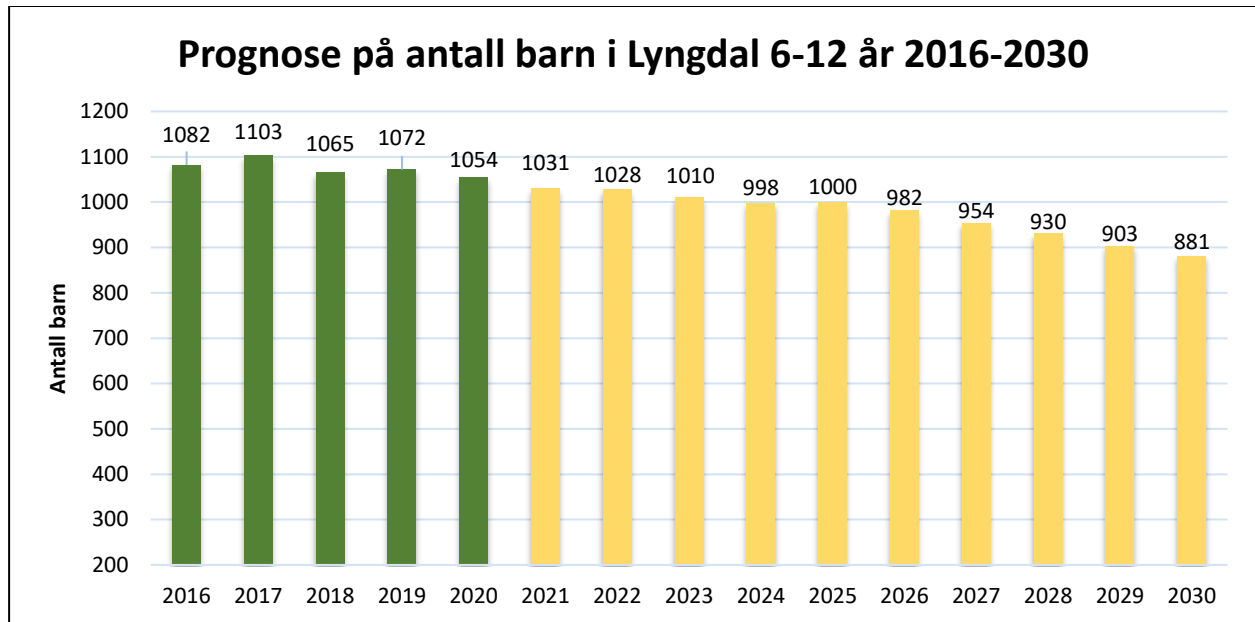
Kartet viser hvor barn i førskolealder er bosatt innenfor Årnes barneskoles skolekrets.

Diagrammene under viser hvor mange barn per fødselsår som er bosatt innenfor den enkelte skolekrets. Dette gjelder både barn i skolepliktig alder (mørk grønn farge på stolpene) og førskolebarn (lys grønn farge på stolpene). Det er viktig å understreke at dette er situasjonen per 1.1.2020 og at disse tallene ikke viser det nøyaktige tallet på hvor mange barn som reelt går eller vil begynne på den aktuelle skolen. Særlig i Berge skolekrets er det mange elever som eksempelvis får opplæring ved Lyngdal kristne grunnskole.

Framskrivninger barn i hele kommunen for perioden 2021-2030

Da skolebruksplanen for 2018-2030 ble utarbeidet i 2016 var det forventet en elevtilvekst på i overkant av 1% i året. De siste års utvikling tyder på at dette ikke er realistisk. Statistisk sentralbyrå nye prognose (hovedalternativet) for den kommende 10-årsperioden viser følgende:

Tabellen viser den reelle utviklingen i antall barn for aldersgruppen 6-12 år for perioden 2016-2020 samt den forventede utviklingen i antall barn i barneskolealder til og med år 2030. Tallene gjelder for hele Lyngdal kommune². I sum viser prognosen en nedgang i antall barn med 150 barn fra 2020 til 2030. Samtidig kan endringer som positiv vekst i arbeidsmarkedet, bosetting av flere flyktninger og ny E-39 ha ringvirkninger som motvirker en forventet nedgang. I det hele tatt er det mange usikkerhetsmomenter. Elevtallsutviklingen bør ses i sammenheng med skolenes kapasitet.

Kapasitet ved skolene

I forrige skolebruksplan ble den bygningsmessige kapasiteten og utearealer ved skolene vurdert.

Det maksimale elevtallet³ som den gang ble lagt til grunn ut fra daværende bygningsmasse var:

Årnes: 165 elever (Antall elever skoleåret 2020/2021 er 120)
Å: 290 elever (Antall elever skoleåret 2020/2021 er 257)
Berge: 400 elever (Antall elever skoleåret 2020/2021 er 353)

Siden den gang har Berge fått et nytt skolebygg som rommer flere klasserom, og Å barneskole har et tilhørende brakkebygg. Altså har det være en utvikling med noe større lokaler og samtidig redusert elevtall. I forhold til bygninger/areal anses følgelig skolene for å være store nok til å håndtere elevtallsutviklingen i årene fremover.

I forhold til uteareal, så innehar både Årnes skole og Å barneskole tilstrekkelig med arealer i forhold til helsedirektoratets norm anbefaling. Berge barneskole har noe knapt med utearealer.

² Det vil si barna fordeles mellom de seks kommunale barneskolene samt Lyngdal kristne grunnskole.

³ Tallet vil ikke være absolutt, men variere med antall klasser, elever med spesielle behov med mer.

Investeringskostnader eksisterende skolebygg og nybygg

Teknisk tilstand og renoveringsbehov dagens skoler

Alle skolene i sentrum er bygget mellom 1954 og 1978. Generelt kan man si at bygningene bærer preg av den epoken de er bygget i. Det har imidlertid kommet til nybygg for å utvide skolenes kapasitet, men hverken Berge barneskole, Å barneskole eller Årnes skole har en bygningsmessig utforming i sin helhet som samsvarer med dagens forventninger til pedagogiske undervisningslokaler og universell utforming.

I forrige skolebruksplan ble det presentert et samlet oppgraderingsbehov på totalt kr. 25 mill,- for de aktuelle skolene. Noe av disse kostnadene var relatert til branntiltak, og dette er langt på vei utbedret.

I forbindelse med revideringen av denne planen har virksomhet for tekniske tjenester befart skolene og kommet frem til sine prognoser på hva som bør gjøres på de ulike skolebyggene i perioden 2021-2030. Prognosene har tatt utgangspunkt i de eksterne tilstandsvurderingene utført av Sweco (Årnes skole i 2013), Rejlers (Berge barneskole og Å barneskole i 2016) og Rambøll (Å barneskole 2019).

Berge barneskole

Berge barneskole sitt bruttoareal er i dag 4369 m². Hovedbygget er fra 1954, og det har kommet til nybygg i flere omganger. Berge barneskoles uteareal er relativt lite og begrenser mulighetene for bygningsmessige utvidelser på inneværende tomt.

Hovedkonklusjonen i den eksterne tilstandsrapporten fra Rejlers i 2016 var at det meste av kostnadene til renovering var knyttet til utskifting av vinduer og vvs (rør og utskifting av varmesentral). Til sammen ble dette beregnet til 3,2 mill. i 2016. I etterkant er det gjort noen oppgradering på varmeanlegget, men ellers lite utover vanlig vedlikehold.

Prioriterte oppgaver⁴

Tiltak	Beløp
Skifte av vinduer	1 200 000
Oppgradering gulv/vegger i tre	350 000
Takhimling, takrenner og avløp	100 000
Isolering av røranlegg ⁵	500 000
Sum	2 150 000

Andre investeringsbehov:

Tiltak	Beløp
Skifte av lys til LED-belysning	500 000
Skifte av ventilasjonsanlegg	1 200 000
Nytt tak på hovedbygg	1 300 000
Oppgradering av personaltoaletter (omfang er ikke avklart) ⁶	1 000 000
Oppgradering elektrisk anlegg (sikringskap)	200 000
Sum	4 200 000

I tilstandsrapporten fra 2016 påpekes det også at man bør vurdere renovering i kjeller («bomberom») har fuktskader og kjøkkeninnredning er slitt/utdatert. Dette er ikke kostnadsberegnet.

⁴ Kostnadsanslag er hentet fra tilstandsrapport og/eller administrasjonens vurdering

⁵ Det bør vurderes en omlegging til regulerbar løsning. Varmesentral.

⁶ Beløpet er veldig usikkert.

Å barneskole

Å barneskole ble opprinnelig bygget i 1966 og har et bruttoareal på 2846 m². Den er blitt bygget på og til i flere omganger i 1976, 1995 og 2002. Å barneskole disponerer for tiden et brakkebygg og deler av tidligere Å ungdomsskoles arealer til skolefritidsordningen. Skolen har et svært stort uteareal til disposisjon som også kan benyttes til nye bygg.

I 2016 gjorde Rejlers en tilstandsvurdering av skolen. Samme år ble det gjort en del bygningsmessig vedlikehold – blant annet nytt tak på deler av bygget og utskifting av vinduer og markiser. Utover dette er det konkretisert et samlet renoveringsbehov på cirka 4,5 mill i planperioden. Rambølls tilstandsvurdering i 2019 konkluderte med at bygningsmassens hovedelementer virker å være i bra stand. Det er få observerte svakheter. Rambøll konkluderer med at sanitæranlegg, varmeanlegg og ventilasjonsanlegg bør skiftes innen en 5-årsperiode. Dette i tillegg til bygningsmessige oppgraderinger. Totalt oppgraderingsbehov ble oppjustert til 23,2 mill. En hovedutfordring er at det er gjort noen utbedringer ved skolen den siste tiden – inkludert skifte til LED belysning.

Prioriterte oppgaver

Tiltak	Beløp
Utbedre/skifte av varmeanlegg	3 200 000
Bygningsmessig oppgradering - utvendig kledning og overflater	200 000
Skifte av ventilasjonsanlegg	1 200 000
Oppgradering elektrisk anlegg (sikringsskap og underfordelingsskap)	500 000
Nødløststyr (ensartet)	300 000
Sanitær og avløpssystem (inkludert prosjektering)	1 800 000
Sum	10 200 000

Andre investeringsbehov:

Tiltak	Beløp
Ombygging universell utforming (heis ikke inkludert)	4 200 000
Diverse utbedring elektrisk anlegg	2 800 000
Ventilasjonsanlegg og rørkanaler	3 200 000
Taktekking	140 000
Sum	10 340 000

Årnes skole

Årnes skole er den nyeste sentrumsnære skolen i Lyngdal, men er likevel over 40 år. Bruttoarealet er på 1804m². Skolen ble bygget i 1978. Et tilhørende administrasjonsbygg ble til i 1996.

Uteområdet er veldig flott ved skolen. Skolen er også i stor grad universelt utformet.

I 2013 gjorde Sweco en tilstandsvurdering av skolen. Sweco påpekte at skolen hadde behov for branntiltak, utskifting av kledning og vinduer, rehabilitering av våtrom (garderobeanlegg) ved gymsal og nye gulvbelegg. Tiltak som er utført er diverse branntiltak, takteking og utbedring av gesimser, renovering garderobeanlegg og skifte av nesten alle vinduer, bortsett fra på hems. Hele bygget er nymalt. Det er ikke skiftet gulvbelegg da dette vurderes i hovedsak som et estetisk tiltak. Rapporten anbefalte også å skifte ventilasjonsanlegg og i den forbindelse bytte varmeanlegg. Dette er ikke utført. Skolen har byttet til LEDbelysning.

Prioriterte oppgaver

Tiltak	Beløp
Utskifting teppefliser og gulv sløyd	260 000
Solavskjerming	150 000
Utskifting vinduer 2.etg	100 000
Utskifting ytterdører/dørpumper	300 000
Ny utvendig belysning	150 000
Sum	960 000

Andre investeringsbehov

Tiltak	Beløp
Skifte av ventilasjonsanlegg	700 000
Nytt tak	1 500 000
Oppgradering elektrisk anlegg (sikringsskap)	200 000
Sum	2 400 000

Kapitalkostnader ved bygging av ny skole

Hvor store investeringskostnadene vil bli ved bygging av ny skole vil ævre avhengig av svært mange faktorer (størrelse, tomtevalg, innhold, materialer mm). I denne skolebruksplanen legges derfor ulike priser til grunn.

Det anslås at en helt ny skole vil ha en kostnadsramme mellom kr 250 – 450 mill. Som illustrasjon vises tre ulike alternativer:

Alternativer	Investering	Rente	Avdrag	Sum renter og avdrag
1	250 000 000	2 500 000	6 250 000	8 750 000
2	350 000 000	3 500 000	8 750 000	12 250 000
3	450 000 000	4 500 000	11 250 000	15 750 000

Tabellen tar utgangspunkt i en rente på 1% jfr kommunalbankens anslag. Og med en avskrivningstid på 40år.

Renter og avdrag på lån betales over kommunenes driftsregnskap. Det vil si at dersom byggekostnadene for ny skole blir på cirka kr. 250 mill, så vil de årlige driftskostnadene bli på kr 8,75⁷ mill. Dette forsetter en lånerente på 1%. En økning i rentenivået på 1% vil gi en årlig merkostnad på 2,4 mill.

Selve investeringskostnaden for nytt skolebygg vil bli del av kommunens samlede gjeldsbyrde. Med utgangspunkt i lånegjeld fra gjeldende budsjett/økonomiplan vil den samlede gjelda være på cirka kr 1,27 milliarder dersom investeringskostanden ble kr 250 mill. Dette vil være på et gjeldsnivå svært langt over statlige anbefalinger og kommunens egen finansielle målsetting.

Konklusjon - Investeringskostnader eksisterende skolebygg og nybygg

Tatt i betraktning at skolene er bygget i en helt annen tidsepoke og er relativt gamle, så er den tekniske standarden på skolene ok. Det er likevel behov for investeringer og renovering ved alle skolene. Behovet for investeringer er størst ved Å barneskole. Store investeringer som medfører økt låneopptak vil gi økte driftsutgifter.

Et helt nytt skolebygg må finansieres med svært store låneopptak. Størrelsen på dette vil på det nåværende tidspunktet ikke være mulig å anslå, men erfaringstall tyder på at vi snakker om flere hundre millioner.

⁷ Dette reduseres noe per år.

Aktuelle alternativer sammenlignet med dagens situasjon

Dagens organisering av barneskolene anses i denne sammenhengen som 0-alternativet. Det vil si at alle skolene fortsetter som per i dag og at det heller ikke planlegges for ny skole.

Andre alternativer som blir utredet er følgende:

3. Årnes skole nedlegges og elevene fordeles på Å og Berge.⁸
4. Berge barneskole og Årnes skole nedlegges og ny skole bygges

I forhold til hvert av disse alternativene så ses det på konsekvenser (fordeler/ulemper) i forhold til:

- **Økonomisk drift**
 - ✓ Bygg
 - ✓ Ansatte
 - ✓ Skyss
- Teknisk tilstand skolelokaler og renoveringsbehov
- Elever, ansatte og nærmiljø
- Intensjonsavtalen

Vurderinger økonomisk drift

0-alternativet – beholde dagens skolestruktur

Driftsbudsjettet for barneskolene er i første rekke knyttet til lønnskostnader for undervisningspersonell (inkludert assistenter) og administrasjon⁹. I tillegg er det utgifter til bygg (renhold, energikostnader, lett vedlikehold) og teknisk utstyr (pcer, smartboard med mer), skyss og fagsystemer/lisenser.

I denne sammenhengen er det utgifter til bygg, ansatte og skyss som blir vurdert.

Driftskostnadene for de aktuelle skolene på disse faktorene anslås for 2020 til:

	Årlige driftskostnader bygg	Årlige driftskostnader ansatte undervisning og administrasjon	Årlige driftskostnader skyss ¹⁰	Sum
Berge barneskole	Kr. 2 650 000	Kr 30 600 000	Kr. 1 500 000 (157 elever)	Kr. 34 750 000
Å barneskole	Kr. 3 250 000 ¹¹	Kr 23 000 000	Kr. 330 000 (35 elever)	Kr. 26 580 000
Årnes skole	Kr. 1 000 000	Kr 10 700 000	Kr. 450 000 (48 elever)	Kr. 12 150 000

⁸ Det anses ikke som realistisk å nedlegge Å eller Berge barneskole uten å bygge ny skole på grunn av kapasitet.

⁹ I administrasjon inngår rektor, inspektør og merkantil ansatte.

¹⁰ Takst til 50,- tur/retur (8 km) lagt til grunn.

¹¹ Utgiftene til oppvarming er relativt høyere her enn på de andre skolene (skyldes fjernvarmeavtale).

Alternativ 1 – Årnes skole nedlegges og elevene fordeles på Å og Berge

Ved å legge ned Årnes skole vil man kunne spare de årlige driftskostnadene på bygget som renhold og strøm mm anslått til kr. 1 000 000.

I tillegg vil man kunne redusere antallet pedagoger med 1,7 årsverk som er det som skolen i dag har mer enn statlig lærernorm og et årsverk i administrasjonsressurs (rektor). Dette er til sammen beregnet til kr 2 100 000.

Det vil også kunne være noe å spare i forhold til assistentressurser og at to skolefritidsordninger blir sammenslått. Samtidig vil trolig skyssutgiftene bli noe høyere og økningen i elever på de andre skolene vil medføre noen høyere driftskostnader der. Særlig vil dette gjelde på Å barneskole fordi denne løsningen krever at man tar i bruk hele bygget som i dag brukes av voksenopplæringen. Driftsutgifter på dette bygget er beregnet til kr. 500 000. Administrasjonsressurser på merkantil og inspektørstilling vil også trolig øke noe og anslås til 200 000 i økte kostnader.

Også Å barneskole har i dag cirka 1 årsverk over statlig lærernorm. Dersom skolen får et større elevgrunnlag vil det være større muligheter for å kunne drive skolen innenfor statlig norm – realisering av dette vil gi et økonomisk gevinstpotensiale på kr 700 000.

Alt i alt er det mange faktorer, men som et minimum av innsparingspotensiale ved nedleggelse av Årnes skole så kan man regne kr 3 300 000.¹²

Alternativ 2 – Berge barneskole og Årnes skole nedlegges og ny skole bygges

Dersom både Berge barneskole og Årnes skole nedlegges, så vil man kunne spare de årlige driftskostnadene for begge byggene – til sammen beregnet til kr. 3 650 000. Samtidig vil en ny skole også ha betydelige driftsutgifter til renhold, energi og avgifter. Hvor store disse driftsutgiftene blir avhenger av størrelse og utforming. Et anslag kan være at man sparer kr 1 000 000.

Under forutsetning av at den nye skolen har pedagogressurser på linje med den statlige lærernormen vil man kunne spare 1,7 årsverk¹³ på dette og et årsverk til administrasjon – beregnet til kr 2 100 000.

Som beskrevet vil et låneopptak til bygging av ny skole gi kommunen betydelige kapitalkostnader i form av renter og avdrag. Dersom skolens investeringskostnader beløper seg til kr 250 mill. vil dette årlig være kr 8 750 000 i utgifter.

En nedleggelse av Berge barneskole og Årnes skole og bygging av ny skole vil gi kommunen en årlig driftsutgift på minimum kr. 5 650 000. Tallet vil trolig bli noe høyere.

Tabellen oppsummerer økonomisk driftskonsekvenser i forhold til 0-alternativet:

Alternativer	Samlet økonomisk gevinst - drift
0-alternativet	0
Årnes skole nedlegges og elevene fordeles på Å og Berge	3 100 000
Berge barneskole og Årnes skole nedlegges og ny skole bygges	Ingen Merutgifter på 5 650 000

¹² Tallet er et anslag: 1 000 000 (drift bygg Årnes) + 2 800 000 (2,7 årsverk pedagoger + 1 årsverk adm) – 500 000 (økte driftskostnader Å skole) – 200 000 (økte kostnader til administrasjon) = 3 100 000.

¹³ Berge barneskole har ikke pedagoger utover den statlige lærernormen.

Vurdering - teknisk tilstand skolelokaler og renoveringsbehov

0-alternativet – beholde dagens skolestruktur

Berge barneskole, Å barneskole og Årnes skole har en bygningsmessig utforming som generelt ikke samsvarer med dagens forventninger til pedagogiske undervisningslokaler og universell utforming. Det er behov for renoveringer/investering ved alle skolene, men Årnes skole anses å ha minst renoveringsbehov. Å barneskole har behov for de største investeringene.

	Investeringer og vedlikeholdsbehov på kort sikt < 3 år (Må)	Investeringer og vedlikeholdsbehov på (Bør)	Sum
Berge barneskole	Kr. 2 150 000	Kr. 4 200 000	Kr. 6 350 000
Å barneskole	Kr. 7 200 000	Kr. 10 340 000	Kr. 17 540 000
Årnes skole	Kr. 960 000	Kr. 2 400 000	Kr. 3 360 000

Alternativ 1 – Årnes skole nedlegges og elevene fordeles på Å og Berge

En forutsetning for dette alternativet er at lokalene til voksenopplæringen på Rom benyttes. I prinsippet vil alle elevene fra Årnes kunne tilknyttes Å barneskole, men det kan være en mulighet for at inntil 25%¹⁴ av elevene fra Årnes skolekrets innlemmes i Berge skolekrets. Hvordan de nye skolekretsene i så fall bør være er ikke vurdert, men ønskelig at skoler og foresatte uttaler seg om i høringen.

Ved valg av dette alternativet bør renoveringsbehovene, slik de er beskrevet tidligere i denne utredningen, ved Berge barneskole og Å barneskole prioriteres.

Alternativ 2 – Berge barneskole og Årnes skole nedlegges og ny skole bygges

Ny skole vil tidligst kunne bli realisert fra skoleåret 2023/2024. Det vil ta tid å både avklare plassering og byggets utforming. Dersom dette alternativet velges bør investeringene ved Å barneskole prioriteres og tiltak ved Årnes og Berge nedprioriteres siden det ikke er avklart hva disse byggene ved en eventuell nedleggelse skal benyttes til.

¹⁴ Dette vil være maksimalt på grunn av kapasitet ved Berge barneskole

Vurdering – elever, ansatte og nærmiljø

0-alternativet – beholde dagens skolestruktur

En opprettholdelse av dagens skolestruktur er det som gir størst forutsigbarhet for både elever, ansatte og foresatte. Alle skolene har vært i bruk i flere tiår og er godt innarbeidet i innbyggernes rutiner og dagligliv. En endring av dette vil være av stor betydning for både den enkelte elev, ansatte og Lyngdal som lokalsamfunn.

Alternativ 1 – Årnes skole nedlegges og elevene fordeles på Å og Berge

Det er dagens elever og ansatte ved Årnes skole som vil bli mest berørt ved dette alternativet, men også skolene som disse elevene kommer til vil få store endringer. Etablerte kulturer vil bli utfordret både i klasserom og på lærerværelsene. Dette kan være både positivt og negativt, og den enkelte elev og ansatte vil nok oppleve dette forskjellig. Et større faglig miljø kan i mange tilfeller være positivt og bidra til kompetanseheving. En større skole kan gi økte sosiale muligheter for flere. Noen vil trolig også oppleve at en nedleggelse av skolen innebærer at man mister en viktig trygghet i tilværelsen.

Årnes skole er nærskolen for mange og har et omdømme som en veldrevet, oversiktlig og god skole. Skolen er en integrert del av nærsamfunnet.

Dersom denne skolen nedlegges vil færre elever kunne gå/sykle til skolen.

Alternativ 2 – Berge barneskole og Årnes skole nedlegges og ny skole bygges

Dette alternativet vil være det mest inngripende både for elever og ansatte og Lyngdalsamfunnet. Dersom både Berge barneskole og Årnes skole nedlegges, så vil bortimot 500 elever og 70 ansatte bli direkte berørt. Det er ikke avklart hvor en ny skole eventuelt skal bygges og fra hvilket skoleår denne vil kunne bli klar¹⁵, og denne usikkerheten kan bli en utfordring. Utfordringene og mulighetene vil være som i alternativ 1, men berøre elever, ansatte og foresatte tilhørende både Berge barneskole og Årnes skole.

En nybygget skole vil gi unike muligheter til å tilrettelegge for en framtidsrettet opplæringsarena. Romløsninger, utstyr og inventar vil være oppdatert og kunne inspirere til godt arbeidsmiljø for både elever og ansatte. Et nybygg vil kunne ha moderne fysiske forutsetninger for å kunne ivareta et godt inneklima, være universelt utformet og ha energiøkonomiske fordeler.

Konklusjon

Ved alle disse alternativene vil det være fordeler og ulemper både for elever, ansatte, foresatte og nærmiljø. Prosjektgruppen vurderer derfor dette som *nøytralt* for alle alternativene, men det er ønskelig å få tilbakemeldinger fra høringsinstansene på hvordan dette vurderes.

¹⁵ Det tidligste vil være skoleåret 2023/2024.

Vurdering – Intensjonsavtalen for nye Lyngdal kommune

I intensjonsavtalen som ble inngått mellom Lyngdal og Audnedal i 2016 ble målsettinger for sammenslåingen av kommunene konkretisert.

Intensjonsavtalen har tre hovedmål:

- *Etablere en livskraftig og attraktiv kommune*
- *Sikre og videreutvikle kvalitet i tjenestene til innbyggerne*
- *Etablere en økonomisk solid kommune*

I tillegg står det i intensjonsavtalen at:

Den nye kommunen skal vektlegge å gi et helhetlig, likeverdig og tverrfaglig tilbud til alle innbyggere i den nye kommunen. Kommunal tjenesteyting som barnehager, skoler, helse og omsorgstjenester og så videre skal fortsatt lokaliseres i nærheten av der folk bor. Lokalisering av tjenester som for eksempel barnehager, skoler og institusjonsplasser, beholdes som i dag.

0-alternativet – Beholde dagens lokaliseringer

Dette alternativet oppfyller målet om at kommunal tjenesteyting skal lokaliseres i nærheten av der folk bor, men ingen endringer i skolestrukturen vil på sikt kunne være til hinder for å etablere en økonomisk solid kommune.

Alternativ 1 – Årnes skole nedlegges og elevene fordeles på Å og Berge.

Dette alternativet kan bidra til å oppfylle intensjonsavtalens målsetting om å styrke kommunens økonomiske situasjon. Samtidig legger dette alternativet opp til en nedleggelse av en skole. Dette strider med intensjonsavtalens målsetting om at lokaliseringen av skoler skal være som i dag.

Alternativ 2 – Berge og Årnes skole nedlegges og ny skole bygges

Den økonomiske situasjonen til Lyngdal kommune tilsier ikke at et låneopptak på flere hundre millioner vil bidra til å etablere en økonomisk solid kommune. I tillegg er intensjonsavtalen tydelig på at lokaliseringen av skolene skal være som nå, og dette alternativet innebærer nedleggelse av to skoler. Dersom dette alternativet velges, så bør den nye skolen etableres i nærheten av der folk bor. Dette er det av alternativene som strider mest med intensjonsavtalen.

Oppsummering og konklusjon ny skolestruktur barneskolene

ALTERNATIVER	Årlig gevinst økonomisk drift	Kapasitet og teknisk tilstand lokaler	Samlet vurdering for elever, ansatte og nærmiljø	Oppfyller intensjonsavtalen
0-alternativet Beholde dagens lokaliseringer	0	Berge: OK kapasitet. Lite utearealer. Investeringsbehov: 6,35 mill. Å: OK kapasitet. Lite tilrettelagt for tilpasset undervisning og universell utforming. Investeringsbehov: 17,5 mill. Årnes: God kapasitet og ok tilrettelagte lokaler. Investeringsbehov: 3,4 mill.	Positivt	Økonomi: Nei Lokalisering: Ja
Alternativ 1 – Årnes skole nedlegges og elevene fordeles på Å og Berge	Kr. 3 100 000	Å skoles kapasitet må utvides med lokalene til voksenopplæringen. Mellom 75 og 100% av elevene fra Årnes må tilhøre Å skolekrets.	Nøytralt	Økonomi: Ja Lokalisering: Nei
Alternativ 2 – Berge og Årnes skole nedlegges og ny skole bygges	-Kr. 5 650 000	Kapasiteten bør være til minst 500 elever. Ny skole vil kunne tilfredsstille alle moderne tekniske krav.	Nøytralt	Økonomi: Nei Lokalisering: Nei

Det er kun alternativ 1 i dette høringsforslaget som vil gi en økonomisk driftsgevinst. Ved å legge ned Årnes skole og fordele elevene på Å barneskole og Berge barneskole vil man minimum kunne få en årlig driftsgevinst på i overkant av 3 mill. kroner. Alternativ 2 som innebærer å bygge ny skole vil gi kommunen høyere driftsutgifter. Hvor store disse driftsutgiftene vil bli avhenger av investeringskostnadens størrelse, men den årlige utgiften til renter og avdrag vil være *minst* kr. 5,65 mill. En renteøkning vil ytterligere gi økte kostnader over lang tid.

Alle de aktuelle skolene er relativt gamle og dette preger bygningsmassene. Det er gjort noen oppgraderinger ved skolene de siste årene som har bidratt til en bedret teknisk tilstand. Fortsatt er det behov for renovering/investeringer ved alle skolene, men behovet er størst ved Å barneskole og minst ved Årnes skole. I forhold til kapasitet, så har Berge barneskole fått et nybygg som har bedret kapasiteten betraktelig. Årnes skole har god kapasitet, mens Å barneskole vil kunne få god kapasitet ved å innlemme voksenopplæringen. Dette vil være en forutsetning dersom alternativ 1 velges. Det er ikke mulig å legge ned Årnes skole uten at Å barneskoles bygningsmessige kapasitet utvides.

En helt ny skole (alternativ 2) vil kunne tilfredsstille alle krav til både tilrettelagte lokaler, kapasitet og moderne tekniske løsninger.

Det er sannsynlig at de fleste elever og ansatte vil vurdere det som mest positivt å opprettholde dagens lokaliseringer av skolene. Dette er forutsigbart og allerede innarbeidede rutiner, kulturer, relasjoner og arbeidsmåter kan fortsette som før. Samtidig skal man ikke undervurdere de utviklingsmulighetene som ligger i endringer av skolekretser og/eller nybygg av skole. Mange vil

kunne oppleve dette som spennende både faglig og sosialt. Høringsperioden vil kunne gi nyttige innspill til å kunne vurdere dette mer konkret.

I forhold til intensjonsavtalen, så er det ingen av alternativene som fullt ut realiserer denne. En ny skole på ny tomt strider mest, fordi dette innebærer nedleggelse av to skoler samt tilfører kommunen økte utgifter.

Prosjektgruppens anbefaling til høring:

Årnes skole anbefales nedlagt fra høsten 2021 og elevene fordeles mellom Å barneskole og Berge barneskole. Anbefalingen forutsetter at lokalene til voksenopplæringen på Rom innlemmes i Å barneskole og at gjeldende skolekretsgrenser justeres slik at minst 75 % av elevene i Årnes skolekrets vil sokne til Å skolekrets. Konklusjonen begrunnes ut i fra et økonomisk perspektiv. Prosjektgruppen mener den økonomiske gevinsten er relativt liten og ønsker at høringsprosessen klarlegger hvilke konsekvenser en slik strukturendring antas å få for elever, ansatte og nærmiljø. Det er viktig at alle skolens organer (som elevråd, FAU og SU) uttaler seg om den foreslåtte endringens fordeler/ulempes samt hvor de nye skolekretsgrensene eventuelt bør være.

Det anbefales ikke å bygge ny skole i planperioden. Dette begrunnes hovedsakelig med at dette vil gi kommunen store driftskostnader på et tidspunkt der den økonomiske situasjonen er svært vanskelig. I tillegg tyder befolkningsutviklingen på at dagens skoler har kapasitet til å håndtere elevtallsutviklingen.

VOKSENOPLÆRINGEN

Om voksenopplæringen i Lyngdal

Voksenopplæringens tilbud gis både ved Byremo læringscenter og på Rom i tidligere Å ungdomsskoles lokaler. I tillegg gis det et videregående tilbud ved Eilert Sundt vgs studiested Lyngdal.

Opplæringen som gis av voksenopplæringen består av:

- Spesialundervisning for voksne
- Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere
- Grunnskoleopplæring for voksne
- Samarbeid med Videregående om en Kombinasjonsklasse på videregående skole for elever i aldersgruppen 16-20 (grunnskole for voksne)
- Tilbudet ved voksenopplæringen er en del av tilbudet i «Introduksjonsprogram for utlendinger med behov for grunnleggende ferdigheter i norsk, innsikt i norsk samfunnsliv og forberedelse for deltakelse i yrkeslivet.»

Fra høsten 2020 er det 97 deltakere totalt ved voksenopplæringen. Av disse får 24 tilbud på Byremo, 58 får tilbud på Rom og 15 er tilknyttet kombinasjonsklassen ved Eilert Sundt studiested Lyngdal.

Ved Byremo Læringscenter er fordelingen slik:

- 3 deltakere fra Åseral
- 8 deltakere fra Hægebostad
- 13 deltakere fra Kongsmo og Byremo

Ved Voksenopplæringen på Rom er fordelingen slik:

- 2 deltakere fra Hægebostad
- 5 deltakere fra Farsund
- 51 deltakere fra Lyngdal
- 15 elever i kombinasjonsklassen ved Eilert Sundt vgs avdeling Lyngdal

Forventet utvikling i antallet elever

Nesten alle deltakerne ved voksenopplæringen er voksne innvandrere. Tilbudet ved voksenopplæringen er for mange en del av introduksjonsprogrammet. Det er også mange innvandrere som deltar i opplæringen grunnskole for voksne etter endt introduksjonstid. Dette er imidlertid et tilbud for alle voksne som har behov for grunnskoleopplæring.

I prognoseanslaget for elevutvikling, tar vi utgangspunkt i det politiske vedtaket om bosetting av flyktninger og enslige mindreårige. Det ses også på familiegjennforeninger og arbeidsinnvandring. I tillegg må man også se på hvor langt de eksisterende deltakerne ved voksenopplæringen er i kvalifiseringen sin og hvor lang tid de har igjen i introduksjonstiden. Dette er usikre tall og det er vanskelig å lage en langsiktig prognose som viser eksakte tall. Men det er mulig å lage ganske sikre prognoser fra år til år. Lyngdal kommune har gjeldende vedtak om bosetting av 15 flyktninger. Voksenopplæringens lokalisering kan ha betydning for hvor i kommunen disse bosettes.

I dag er tendensen en nedadgående kurve. Tilstrømningen i 2015 og 2016 var unaturlig høy, videre har man sett en trinnvis nedgang i elevtall siden 2018. Den største nedgangen kom som et resultat av avviklingen av asylmottakene. Dessuten er det for tiden flere deltakere som blir ferdige og slutter enn deltakere som starter.

Anslagsvis vil Byremo læringscenter ha cirka 10 deltakere høsten 2021 (fra 24 i dag). Dette baserer seg på følgende:

- Deltakere fra Åseral og Hægebostad avslutter sin opplæring i løpet av året og det er ikke ytterligere vedtak om bosetting i Hægebostad og Åseral fremover.
- Det forventes at ytterligere tre elever tar avsluttende eksamen i løpet av 2020/2021.

Anslagsvis vil voksenopplæringen på Rom vil starte opp med 43 deltakere høsten 2021 (fra 58 i dag). Dette baserer seg på følgende:

Voksenopplæringen på Rom har per i dag 58 deltakere.

- Det forventes at 15 elever tar avsluttende eksamen i løpet av 2020/2021

Hvor mange elever fra andre kommuner som eventuelt vil benytte seg av Lyngdals tilbud er en faktor som det er vanskelig å beregne. Dersom man ser bort fra dette og legger de ovennevnte forutsetningene vil en prognose for elevtallsutviklingen for de kommende tre årene kunne være:

	Høsten 2021	Høsten 2022	Høsten 2023
ROM	43	38	30
Byremo	10	5	0
Totalt	53	43	30

Når det gjelder kombinasjonsklassen ved Eilert Sundt vgs må det vurderes om den skal fortsette høsten 2021. Dette er avhengig av behov og rekruttering og vil i tilfelle komme i tillegg til tabellen over. Kombinasjonsklassen rekrutterer fra Lyngdal, Hægebostad og Farsund.

Aktuelle alternativer sammenlignet med dagens situasjon

Dagens organisering som innebærer tilbud om voksenopplæring både på Byremo læringscenter og på Rom anses i denne sammenhengen som 0-alternativet.

Andre alternativer som blir utredet er følgende:

1. Samlokalisering Byremo læringscenter
2. Samlokalisering Rom
3. Samlokalisering Amento
4. Samlokalisering Årnes skole

I forhold til hvert av disse alternativene så ses det på konsekvenser (fordeler/ulempes) i forhold til 0-alternativet på:

- **Økonomisk drift**
 - ✓ Bygg
 - ✓ Ansatte
 - ✓ Skyss
- **Kapasitet og teknisk tilstand lokaler**
- **Elever, ansatte, nærmiljø**
- **Intensjonsavtalen**

Vurderinger - økonomisk drift

0-alternativet – Beholde dagens lokaliseringer

Driftsbudsjettet for voksenopplæringen innbefatter hovedsakelig utgifter til undervisningspersonell og administrasjon (ansatte) og utgifter til drift av bygg (renhold, energikostnader, vedlikehold). I tillegg er det noen mindre utgifter som til skyss, teknisk utstyr med mer.

I 2020 er det totalt budsjettet med kr. 12,1 mill. i lønnskostnader. Dette inkluderer to årsverk til administrasjon (rektor og merkantil).

De bygningsmessige driftskostnadene til dagens to lokasjoner er beregnet til kr. 300 000 for Byremo læringscenter og kr. 500 000,- på Rom. Selv om voksenopplæringen i Lyngdal er lokalisert flere steder er det felles ledelse og administrasjon av opplæringen.

Fordi det tilbys voksenopplæring både i Lyngdal nord og Lyngdal sør er skyssutgiftene ved dagens organisering relativt små.

Samlet er 0-alternativet det minst økonomisk effektive alternativet.

Alternativ 1 – Samlokalisering Byremo læringscenter

Ved samlokalisering på Byremo læringscenter vil man kunne spare de årlige driftskostnadene på bygget på Rom anslått til kr. 500 000.

I tillegg vil man kunne redusere antallet pedagoger ved en samlokalisering med tre årsverk. Dette er beregnet til en økonomisk gevinst på kr. 2 250 000.

Skyssutgiftene vil bli store ved en samlokalisering i Lyngdal nord. Dette er anslått til å være cirka 1 100 000.¹⁶

Med disse forutsetningene vil det totale innsparingspotensialet ved samlokalisering på Byremo læringscenter være kr 1 650 000.

Gevinsten vil bli større dersom man kan få til en mer kostnadseffektiv ordning i forhold til skyss.

Alternativ 2 – Samlokalisering Rom

Ved samlokalisering på Rom vil man kunne spare de årlige driftskostnadene på bygget til Byremo læringscenter. Dette er anslått til kr. 300 000. I tillegg vil man kunne redusere antallet pedagoger ved en samlokalisering med tre årsverk, beregnet til kr. 2 250 000.

Ved en samlokalisering av voksenopplæringens tilbud på Rom vil de aller fleste av deltakerne som er bosatt i Lyngdal nord ha krav på skyss til undervisningen. Dette vil imidlertid være langt færre enn ved en samlokalisering nord i kommunen. Beregningen tar utgangspunkt i at antall deltakere med skyssrett er 10 elever. Da vil skysskostnaden bli i underkant av kr. 300 000.

Det totale innsparingspotensialet ved samlokalisering på Rom vurderes til kr. 2 250 000.

Alternativ 3 – Samlokalisering Amento

Dersom Amento velges som undervisningssted og hverken lokalene på Byremo læringscenter eller Rom skal benyttes, så vil man spare driftsutgifter til renhold, noe vedlikehold og oppvarming og ved begge disse lokasjonene.

Til sammen vil dette utgjøre cirka kr 800 000 i året¹⁷. Det vil imidlertid være utgifter knyttet til leie av lokalene på Kvavik. Kommunen har mottatt et tilbud på dette. Ved leie av 300 m2 med undervisningslokaler (6/7 klasserom) samt kontorlokaler til administrasjon/pedagoger og tilgang til 220m2 med fellesarealer som garderobe, toaletter og kantine så vil totalkostnadene bli i underkant av kr 400 000,-.¹⁸ Dette inkluderer også driftsutgifter som strøm, forsikring etc. Lokalene er for tiden ledige.

De reelle besparelsene for driftsutgifter på bygg ved å ha Amento som tjenestested for hele Lyngdals voksenopplæring er derfor beregnet til kr 400 000.

Som for de andre alternativene for samlokalisering vil det være en besparelse på tre pedagogårsverk som utgjør kr. 2 250 000. Skyssutgiftene vil være på samme nivå som lokaliseringen på Rom anslått til kr 300 000.

¹⁶ Ved en samlokalisering av voksenopplæringens tilbud på Byremo vil de aller fleste av deltakerne som er bosatt i Lyngdal ha krav på skyss til undervisningen. Det er Agder Kollektivtrafikks (AKT) ansvar å organisere og finansiere skyss for de voksne elevene som har mer enn 4 km til skolen og har rett til opplæring etter opplæringslovens §4A-2.¹⁶ Kommunene betaler en delfinansiering av skysskostnaden, på samme vis som kommunen betaler en delfinansiering for øvrige grunnskoleelever. Taksten for voksne elever er imidlertid det dobbelte av barnetakstene. Takst for tur/retur for en elev ved voksenopplæringen er i 2020 kr. 144,- + mva.

Et anslag av årlige skysskostnader ved en samlokalisering for høsten 2021 vil derfor kunne være: 40 (antallet elever med skyssrett) * kr. 144 (daglig skysskostst per elev) * 190 (antallet undervisningsdager i året) = Kr. 1 094 400,-

¹⁷ Summen av kr 500 000 på Rom og kr 300 000 ved Byremo læringscenter.

¹⁸ Lyngdal kommune eier 20% av Amento, så deler av leiesummen vil komme kommunen selv til gode.

Det totale innsparingspotensialet ved samlokalisering på Amento er beregnet til kr. 2 350 000.

Alternativ 4 – Samlokalisering Årnes skole

Dette alternativet bygger på forutsetningen om at skolen ikke lenger gir undervisning for barn 1.-7. trinn.

Dersom Årnes skole velges som undervisningssted, så vil driftskostnadene både ved Byremo læringscenter og på Rom forsvinne, men samtidig vil det bli driftsutgifter til renhold, oppvarming og noe vedlikehold ved Årnes skole. Dette anslås til å være på nivå ved driften av voksenopplæringen på Rom, men likevel vil man altså ha en driftsmessig økonomisk gevinst i forhold til bygg på cirka kr. 300 000.

Som for de andre alternativene som innebærer samlokalisering vil det være en besparelse på tre pedagogårverk (kr. 2 250 000). Skyssutgiftene vil sannsynligvis være på noe høyere nivå enn ved lokalisering på Rom eller Amento og er ved denne lokaliseringen beregnet til kr 400 000.

Det totale innsparingspotensialet ved samlokalisering på Årnes vurderes til kr. 2 150 000.

Tabellen oppsummerer økonomisk driftskonsekvenser i forhold til 0-alternativet:

Alternativer	Samlet økonomisk gevinst - drift
0-alternativet	0
Samlokalisering Byremo læringscenter	1 650 000
Samlokalisering Rom	2 250 000
Samlokalisering Amento	2 350 000
Samlokalisering Årnes skole	2 150 000

Tabellen viser at en samlokalisering av voksenopplæring vil gi en driftsøkonomisk besparelse. Den økonomiske gevinsten vil være størst ved en lokalisering i Lyngdal sør.

Vurderinger - kapasitet og teknisk tilstand lokaler

0-alternativet – Beholde dagens lokaliseringer

Se beskrivelse under hvert av de andre alternativene.

Alternativ 1 – Samlokalisering Byremo læringscenter

Lokalene til Byremo Læringscenter har kapasitet til å ta imot 160-170 elever. Det er fem klasserom med kapasitet til 25 elever, et klasserom med kapasitet til 15 elever og et klasserom med kapasitet til minst 20 elever.

Lokalet er nytt, med smarttavleløsning i fire av rommene. Lokalet er på ett plan og universelt utformet og følgelig tilpasset elever med bevegelsesutfordringer. Elevene har en egen kjøkkenkrok med vask og oppvaskmaskin i fellesarealet.

Det er en egen personalavdeling med arbeidsplass til seks pedagoger. Her er det tre arbeidsrom med plass til to ansatte på hver. Videre er det to kontorer som kan være tilknyttet administrasjonen. Det er egne materialrom og et eget møterom med videokanon og lerret.

En samlokalisering på Byremo læringscenter vil ha svært god kapasitet og lokaliteter.

Alternativ 2 – Samlokalisering Rom

Lokalene til voksenopplæringen på Rom har kapasitet til å ta imot 140 elever. Det er fem klasserom med kapasitet til 25 elever, og et klasserom med kapasitet til 15. I tillegg er det fire grupperom.

Lokalet har et eget skolekjøkken. Sammenlignet med Byremo læringscenter er lokalene eldre. Siden lokalene tidligere har rommet en ungdomsskole, så er lokalene god egnet for undervisning. Lokalet er på et plan og ivaretar behovet for elever med bevegelsesutfordringer. Det er et eget «anneks» hvor det gis spesialundervisning. Her er det egen inngang og toalett.

Administrasjonen og personalavdelingen er i et eget bygg. Eget arbeidsrom for pedagoger med plass til ti arbeidsplasser. Videre er det et lite arbeidsrom med plass til fire arbeidsplasser. I tillegg er det et tidligere arbeidsrom som er gjort om til materialrom.

En samlokalisering på Rom vil ha svært god kapasitet og lokaliteter.

Alternativ 3 – Samlokalisering Amento

Lokalene ved Amento har god teknisk tilstand, universelt utformet og kan tilpasses ulike behov. Arealet som tilbys kommunen har en kapasitet på mellom 80-100 elever, men ved behov så kan dette oppskaleres til cirka 150 elever. I så fall må det leies noe mer lokaler, men ved behov så kan dette gjøres i tilknytning til resten av lokalene. Bygget er nytt og har gode fellesarealer og parkering.

En samlokalisering på Amento vil ha svært god kapasitet og lokaliteter.

Alternativ 4 – Samlokalisering Årnes skole

Årnes skole har en noe eldre bygningsmasse sammenlignet med de andre alternativene, men lokalene er bygget som undervisningslokaler med tilhørende fasiliteter. Kapasiteten vil være cirka 150 elever. Bruk av disse lokalene bygger på en forutsetning om at Årnes ikke lenger blir benyttet som barneskole.

En samlokalisering på Årnes skole vil ha svært god kapasitet og lokaliteter.

Vurderinger - elever, ansatte, nærmiljø

0-alternativet – Beholde dagens lokaliseringer

For elevene vil man ved å opprettholde tilbud både på Byremo læringscenter og Rom ha en stor nærhet til undervisningstilbudet. Kun unntaksvis vil elevene ha lang reisevei og behov for skyss. Samtidig er elevtallet nedadgående ved begge steder og ved svært få elever/ansattressurser blir man mer sårbar når det kommer deltakere som har andre eller større behov enn majoriteten.

Også for de ansatte medfører en opprettholdelse av to tjenestesteder stor nærhet til arbeidsstedet. To lokasjoner for å utøve samme tjeneste kan medføre ulikheter i tilbudet som gis og man mister muligens også positive synergier ved å samle liknende fagkompetanse på et og samme sted.

For elever, ansatte og konsekvenser for nærmiljøet vurderes opprettholdes av dagens lokaliseringer alt i alt som *positivt*.

Alternativ 1 – Samlokalisering Byremo læringscenter

En samlokalisering vil være positivt for elevene med hensyn til det pedagogiske tilbudet sammenlignet med 0-alternativet. Ved en samlokalisering på Byremo vil man i større grad kunne nivå differensiere og tilpasse undervisningsgruppene fordi gruppene blir større enn i dag. Ulempen for elevene med samlokalisering på Byremo er at det kan bli en svært lang reisevei for majoriteten av deltakerne.

NAV mener at en samlokalisering på Byremo ikke vil være gunstig for elevene. Dette begrunnes ved at de fleste bosatte flyktningene som deltar på introduksjonsprogrammet er bosatt i Lyngdal sør. Mange av disse har barn i barnehage, SFO og skoler. Dersom avstanden til skoletilbudet og andre interesser blir svært lang, så er NAV veldig bekymret for at flyktningene ikke vil delta på introduksjonsprogrammet. NAV ber derfor kommunen om å tilrettelegge for at færrest mulig har lang reisevei. En samlokalisering av tilbudet på Byremo læringscenter støttes derfor ikke av NAV.

Ved å samle de ansatte på et sted vil det være større muligheter å utnytte fellestiden bedre med tanke på pedagogisk utviklingsarbeid og økt samarbeid.

Det vil være en ulempe for ansatte bosatt i Lyngdal sør med en samlokalisering på Byremo læringscenter ved at de får lang reisevei til og fra jobb. Ekstra utfordrende vil det være for de ansatte som i dag både underviser på Rom og i kombinasjonsklassen ved Eilert Sundt vgs. Samtidig vil en samlokalisering på Byremo være positivt for ansatte som har delte stillinger ved Byremo Læringscenter og Byremo Ungdomsskole.

I noen tilfeller har voksenopplæringen behov for oppmøte tolk. Dette kan være i forbindelse med informasjonsmøter, prøveavvikling, kurs og samlinger osv. Erfaringen fra Byremo er at det kan være vanskelig å få tak i dette på Byremo på grunn av begrenset kollektiv tilbud.

Opprettholdelse av Byremo læringscenter som tjenestested for voksenopplæringen anses som viktig for nærmiljøet. Det bidrar til et mangfoldig arbeidsmarked og dersom voksenopplæringen i sin helhet samles her, så vil dette gi grunnlag for kompetansesarbeidsplasser for Lyngdal nord.

For elever og ansatte vurderes samlokalisering på Byremo læringscenter alt i alt som *negativt*, fordi det store flertallet får lang reisevei.

Alternativ 2 – Samlokalisering Rom

En samlokalisering vil være positivt med hensyn til det pedagogiske tilbudet sammenlignet med 0-alternativet. På samme måte som alternativet om samlokalisering på Byremo læringscenter vil man kunne være mer fleksibel i undervisning og gruppeinndeling. Dette vil kunne gjøre det pedagogiske tilbudet bedre enn ved å ha to tjenestesteder.

Ulempen for elevene med samlokalisering på Rom er at det kan bli en svært lang reisevei for elevene fra Lyngdal nord.

Det vurderes som mer sannsynlig at Farsund kommune vil gjøre bruk av Lyngdals tilbud dersom det fortsatt er tilbud på Rom (eller annet sted i Lyngdal sør).

Tilgangen til ulike typer praksisplasser vil være større med en samlokalisering på Rom sammenlignet med en lokalisering kun i Lyngdal nord.

Ved å samle de pedagogiske ressursene vil det være større muligheter å utnytte fellestiden bedre med tanke på pedagogisk utviklingsarbeid og økt samarbeid. Det vil være en ulempe for ansatte bosatt i Lyngdal nord med en samlokalisering på Rom ved at de får lang reisevei til og fra jobb.

Opprettholdelse av Rom som tjenestested for voksenopplæringen anses ikke veldig viktig for nærmiljøet sammenlignet med en samlokalisering i Lyngdal nord, men det bør sies at en tilstedeværelse av en voksenopplæring i nærmiljøet bidrar til et mangfoldig arbeidsmarked. Særlig det lokale næringslivet ved handelsparken og i Alléen kan nyte godt av dette.

For elever, ansatte og konsekvenser for nærmiljøet vurderes en fremtidig samlokalisering på Rom alt i alt som *nøytral* (hverken negativt eller positivt). Det er bra for det pedagogiske arbeidet å samlokaliseres, men negativt for elever og ansatte som får lengre reisevei. Siden dette vil berøre langt færre ved en samlokalisering i Lyngdal sør sammenlignet med Lyngdal nord, så får dette alternativet en noe bedre vurdering enn alternativ 1.

Alternativ 3 – Samlokalisering Amento

Amento har noen fordeler for elevene og ansatte som skiller seg positivt fra samlokalisering andre steder. En samlokalisering ved Amento vurderes som en god løsning for elevene med tanke på merverdien man kan få ved å være tett på en arbeidsmarkedsbedrift. Deres spesialkompetanse med prosesser for å følge opp enkeltmennesker i jobbformidling (også praksisplasser) vil passe godt med voksenopplæringens målsettinger. Dette vil også være i helt i tråd med regjeringens integreringsstrategi 2019-2022 der det tydeliggjøres at *introduksjonsprogrammet må i større grad gi mulighet for formell utdanning og kompetanse, og mer arbeidsrettede tiltak*. Et bredt samarbeid på strategisk og faglig nivå for å oppnå større overgang til arbeid vil være en stor fordel for elevene.

Også for de ansatte vil det kunne være positivt ut fra et faglig perspektiv med samlokalisering på Amento. Det er mulig å se for seg synergieffekter i form av kompetanseheving, nærhet til arbeidskraft og jobb/praksisformidling.

Amentos beliggenhet er bra tilgjengelig i forhold til kollektivtilbud i Lyngdal sør og kan bli viktig også dersom det på sikt vil bli ytterligere samarbeid om lokalisering av voksenopplæringen i Listerregionen.

Det vil være negativt for elever og ansatte i Lyngdal nord som får lang reisevei med dette alternativet. De faglige og pedagogiske argumentene for majoriteten av elever og ansatte gjør at dette alternativet likevel vurderes som alt i alt *positivt*.

Alternativ 4 – Samlokalisering Årnes skole

En samlokalisering av voksenopplæringens tilbud på Årnes skole vil som utdypet i de andre samlokaliseringalternativene være positivt i forhold til det pedagogiske for både elever og lærere. Ulempen for elevene og ansatte bosatt i Lyngdal nord er at det kan bli en svært lang reisevei. Det er også trolig at flere av elevene bosatt i Lyngdal vil måtte ha et skystilbud dersom tilbudet skal være på Årnes skole. Dette alternativet vurderes derfor som alt i alt *nøytralt*.

Vurdering – Intensjonsavtalen for nye Lyngdal kommune

I intensjonsavtalen som ble inngått mellom Lyngdal og Audnedal i 2016 ble målsettinger for sammenslåingen av kommunene konkretisert.

Intensjonsavtalen har tre hovedmål:

- *Etablere en livskraftig og attraktiv kommune*
- *Sikre og videreutvikle kvalitet i tjenestene til innbyggerne*
- *Etablere en økonomisk solid kommune*

Av andre målsettinger som er relevante for denne utredningen er særlig følgende to:

Den nye kommunen skal vektlegge å gi et helhetlig, likeverdig og tverrfaglig tilbud til alle innbyggere i den nye kommunen. Kommunal tjenesteyting som barnehager, skoler, helse og omsorgstjenester og så videre skal fortsatt lokaliseres i nærheten av der folk bor. Lokalisering av tjenester som for eksempel barnehager, skoler og institusjonsplasser, beholdes som i dag.

Byremo skal videreutvikles til å bli et naturlig senter for videregående opplæring og kvalifisering av voksne i indre Agder.

0-alternativet – Beholde dagens lokaliseringer

Dette alternativet oppfyller målet om at kommunal tjenesteyting skal lokaliseres i nærheten av der folk, men er det mest kostnadskrevenende og derfor minst i tråd med målsettingen om å etablere en økonomisk solid kommune.

Alternativ 1 – Samlokalisering Byremo læringscenter

En samlokalisering av voksenopplæringen på Byremo læringscenter er i tråd med målsettingen om at Byremo skal videreutvikles til å bli et naturlig senter for kvalifisering av voksne i indre Agder. Alternativet vil stride mot intensjonsavtalen at lokaliseringen av tjenester skal være som i dag.

Alternativ 2 – Samlokalisering Rom

Dersom voksenopplæringen samlokaliseres på Rom vil man både bidra til å oppfylle intensjonsavtalens målsetting om å etablere en økonomisk solid kommune og at lokalisering av skolen opprettholdes som i dag. En samlokalisering her vil imidlertid være i strid med intensjonsavtalens føring om at Byremo skal utvikles til å bli et senter for kvalifisering av voksne i indre Agder.

Alternativ 3/alternativ 4 - samlokalisering Årnes skole/samlokalisering Amento

Alternativ 3 og 4 vurderes likt i denne sammenhengen. Begge alternativene vil bidra til å etablere en økonomisk solid kommune, men ikke oppfylle målene om at tjenestestedene skal beholdes som i dag og heller ikke at Byremo skal bestå og utvikles som senter.

Oppsummering og konklusjon for voksenopplæringen

ALTERNATIVER	Årlig gevinst økonomisk drift	Kapasitet og teknisk tilstand lokaler	Samlet vurdering for elever, ansatte og nærmiljø	Oppfyller intensjonsavtalen
0-alternativet Beholde dagens lokaliseringer	0	God kapasitet og velegnede lokaler	Positivt	Økonomi: Nei Lokalisering: Ja
Alternativ 1 Samlokalisering Byremo læringscenter	Kr. 1 650 000	God kapasitet og velegnede lokaler	Negativt	Økonomi: Ja Lokalisering: Ja
Alternativ 2 Samlokalisering Rom	Kr. 2 250 000	God kapasitet og velegnede lokaler	Nøytralt	Økonomi: Ja Lokalisering: Nei
Alternativ 3 Samlokalisering Amento	Kr. 2 350 000	God kapasitet og velegnede lokaler	Positivt	Økonomi: Ja Lokalisering: Nei
Alternativ 4 Samlokalisering Årnes skole	Kr. 2 150 000	God kapasitet og velegnede lokaler	Nøytralt	Økonomi: Ja Lokalisering: Nei

En samlokalisering av voksenopplæringen vil ha en økonomisk gevinst uansett lokalisering. Den største gevinsten vil man oppnå ved en samlet lokalisering på Rom, Amento eller Årnes skole. Lokalisering et sted i Lyngdal sør vil være billigere å drive sammenlignet med Byremo læringscenter fordi kommunen får langt mindre skysskostnader med et slikt alternativ.

Alle lokasjonene i alternativene som er vurdert anses å ha god kapasitet og være velegnede lokaler.

For elever og ansatte har alternativene store og ulike konsekvenser. Generelt kan man si at en samlokalisering vurderes som positivt for elevenes pedagogiske tilbud og de ansattes fagmiljø og kompetanseutvikling. Samtidig viser denne utredningen at konsekvensene ved en samlokalisering vil medføre at flere elever og ansatte får lengre reisevei. Dette taler imot en samlokalisering og således bør 0-alternativet vurderes. Med utgangspunkt i prognosen for elevtallsutviklingen så vil en samlokalisering på et av de alternative stedene i Lyngdal sør være å foretrekke framfor Byremo læringscenter fordi færre elever og ansatte blir berørt. Dersom man utelukkende skal ha fokus på faglige argumenter der hovedmålsettingen er integrering for elevene anses samlokalisering på Amento som det beste alternativet. Dette alternativet anses også som mest framtidsrettet.

En samlokalisering på Byremo læringscenter er det alternativet som oppfyller intensjonsavtalen for nye Lyngdal kommune best.

Prosjektgruppens anbefaling til høring:

Voksenopplæringens tilbud samlokaliseres fra høsten 2021. Dersom alternativet med å legge ned Årnes barneskole og fordele elevene på Berge barneskole og Å barneskole gjennomføres, bør voksenopplæringens tilbud samlokaliseres på Amento. Dersom nåværende skolestruktur for barneskolene opprettholdes, så samlokaliseres tilbudet på Rom.

Skrevet av: Administrativ prosjektgruppe
bestående av Terje Litland, Ingrid Alden, Tor
Svennevik, Tone Sommerseth og Ann Karin
Fuglestad.

Publisert: 16.september 2020

